

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Zuzana Netolická

Název práce: Možnosti násilného řešení krize komunistických režimů v roce 1989: Československo ve středoevropské perspektivě

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Michal Kopeček, PhD., vedoucí Odd. demokratizace a demokratické transformace po r. 1989, ÚSD AV ČR

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zabývá možnostmi násilného řešení či širšího použití silových a bezpečnostních složek státu v době závěrečné krize státně socialistické diktatury v Československu s přihlédnutím k širšímu politickému vývoji ve střední a východní Evropě.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma práce je poměrně náročné vzhledem k potřebě zpracování velkého množství existující literatury a zároveň práce s původními archivními prameny. V takovém případě, zejména jde-li o bakalářskou či diplomovou práci, je potřeba pečlivě rozvrhnout síly vynaložené jednak na zpracování obecného kontextu (mezin. vývoj, změny ve společnosti, změny ve straně apod.) na zákl. rešerše sekundární literatury a jednak na studium a zpracování zřetelně vymezeného pramenného materiálu. V tomto ohledu je práce sl. Netolické nevyvážená, neboť autorka se nakonec zřejmě z časových důvodů prakticky nedostala k analýze dokumentů, které prostudovala (soudím na základě excerpt, která mi byla zaslána). Práce má tak v zásadě kompilační charakter.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Text splňuje všechny základní požadavky na bakalářskou práci. Jedinou stylistickou připomínku mám k tendenci užívat příliš často trpného rodu, což je nejen obvyklý problém začínajících autorů, ale též řady českých historiků, s jejichž texty autorka pracuje. Tento stylistický problém má metodologické implikace související s identifikací historických aktérů, neboli kdo v daném historickém vyprávění dělá dějiny. Příliš často je to v pracích českých historiků soudobých dějin – a také u Z. Netolické – „režim“ nebo „systém“. Režim ve významu politického režimu je ovšem určitá mocenská konfigurace, nikoliv aktivní činitel dějin, je to struktura, nikoliv aktér. V tomto ohledu je vždy potřeba se pokusit určit, kdo a kdy tvoří onu aktivní část politického režimu, což autorka na některých místech činí, na jiných ovšem nechává „režim se rozhodnout“, „režim reagovat“ apod.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Z počátku naší spolupráce se mnou jako školitelem Z. Netolická velmi aktivně komunikovala zejm. při identifikaci tématu, relevantní literatury a pramenného materiálu. Bohužel ale tato komunikace ustala v době tvůrčího fáze a bakalářka se mi dostala do ruky teprve tři dny před termínem odevzdání k obhajobě. V takové situaci jsem nebyl s to pracovat dále s autorkou na textu, který by potřeboval poněkud restrukturovat, zpřesnit argumentaci, lépe zacílit, posílit pramennou základnu (již beztak napůl zpracovanou) a tím i analytickou část textu a promyslet jeho závěry. Práce tak v jistém smyslu zůstala na půli cesty mezi záměrem a jeho naplněním.

Na druhé straně je potřeba ocenit poměrně široké spektrum nastudované literatury – domácí i zahraniční, snahu autorky o zohlednění širšího mezinárodního i společenského kontextu konce komunistického režimu a tedy v konečném důsledku poměrně úspěšné nastínění multikauzálního charakteru demokratických změn v roce 1989. Autorka prokázala, že je schopna samostatné práce s literaturou a patrně i prameny, ovšem na zpracování takto relativně náročného tématu by si propříště měla vyhradit více času.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Proč měla KSČ na konci 80. let takové problémy přistoupit na svou vlastní reformu a modernizaci, když tyto podněty přicházely ze Sovětského svazu, který byl koneckonců hlavní mocenskou oporou čs. komunistické diktatury?

V čem spočívaly zásadní rozpory mezi tzv. konzervativci a reformisty a jak přesně se tyto rozdíly projevovaly v otázce možného násilného řešení krize režimu?

Kdy začíná vedení KSČ chápat celkovou situaci jako zásadní krizi režimu?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „dobře“

Datum: 3. 6. 2013

Podpis: M. Kopeček

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.